

కేవం ఒక ఘనత అముకైని, లాభం అనుకుని దానికి
లోంగిబోయిన వారికి అందువల్ల కలిగే కీడు
అనుభవించక తప్పదు.

-తిరుక్కురళ్

ಪಾಪ್ತಿಕಾರ್ಯರ ಲೇಖ!

న్ని పదకాలు ప్రవేశపెట్టినా, మరన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయలు వెళ్లించినా, వెళ్లిస్తున్న ప్రజలను హైఫైకాపార లోపం నుండి గట్టికొను లేకపోతున్నారు. ఇప్పటికే దేశంలో కోల్డ్ ల్యాండ్ మంది హైఫైకాపార లోపంతో రకరకాల సమస్యలతో సతమత మవుతున్నారు. ప్రపంచ జనాభాలో హైఫైకాపారలోపంతో బాధపడుతున్న బాలల్లో ఇరవైశాతంపైగా భారతావసిలోనే ఉన్నారని పక్కాజ్ఞానమితి నివేదికలు ఏనాటి నుంచో చెబుతున్నాయి. ఏదు సంపత్తురాలలోపు పిల్లల్లోదాచాపు నలభైశాతం మంది తక్కుబు బరువుతో పుడుతున్నారని, వారిలో దాచాపు ఆరేడు శాతం మంది పిల్లలు పుట్టినా పెద్దలోపే మరణిస్తున్నారని ఎన్నో నివేదికలు వెల్లించాయి. ఈభూమీదు పుట్టినపారికి ఎవరికొనా జీవించేపట్టగ్రా రాజ్యాగంగ కల్పించింది. అలాంచిది కనుటైనా సరిగ్గా తెరవసి వసిగుఢులకు సరైన ఆహారం అందక చనిపోతే దానికి బాధ్యత వహించాలింది పాలకపెద్దలే. తల్లిలీడ్కు పోషకాపారం అందివ్యవహారం కూడా పోలకు బాధ్య తారాహిత్యం కిందికి వస్తుంది. అందుకోసం కొత్తగా పథ కాలు ప్రవేశపెట్టికపోతపోయారు ఉన్నపడకాలను ఏ మేర కు అమలు చేస్తున్నారో, అర్థాలైన వారిలో ఎంత మందికి అందిస్తున్నారో పరిశీలిస్తే ఆశ్చర్యకరమైన విషయాలువెలు గులోకి వస్తాయి. పర్యుణైక్షణ్యాలోపం కారణంగా తల్లిలీడ్కుల కు అందాలీన హైఫైకాపారం పక్కదారిపడుతున్న విషయం ఎన్నో సార్లు వెలుగు చూసినా పటిష్ఠమైన చర్చలు లేకపోవడంతో నిరాటంకంగా కొనసాగుతున్నది. భారతీలో నే కాదు ప్రపంచవ్యాప్తంగా కూడా పోషాపార లోపం పెచ్చరల్చిత్తుండనే చెప్పున్నా, భారతీలో హైఫైకాపారం ప్రధానంగా సూక్ష్మాపోవక ఆహార సనుస్య అధికంగాఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తంగా పోషాపార లోపంతో బాధపడుతున్న వారిలో మూడోపంటబూర్తలో ఉన్నారనే విషయం అనుక సర్వేలు వెల్లిస్తున్నాయి. కల్గోలోపాన్ని అధిగమించేందుక పోలకులు ఏమిచేయడంలేదని చెప్పడంతేదు. ఎన్నో పథ కాలు ప్రవేశపెట్టారు. దేశవ్యాప్తంగా కోల్డ్ల్యాదిమంది ఊద్వోగులు, స్వచ్ఛంద సేవాసంస్థలు నిరంతరం కృషి చేస్తున్నాయి. 1975లోనే ఆరేళ్లలోపు పిల్లలకు, తల్లులకు హైఫైకాపారాన్ని అందించేందుక ఆనాటి కేంద్ర ప్రభుత్వం సమిక్షత శిఖ అభివృద్ధిపడుతాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. ప్రధానమంత్రి మాత్రపండన యోజన, పారశాలల్లో మధ్యాహ్నాబోజనం, అంగన్వేది కేంద్రాల ద్వారాఎన్నో కొర్కెకమాలు పెద్ద ఎత్తున కొనసాగుతున్నాయి. పోషాపార లక్ష్యంగా పచి చేయాలని అంగన్వేది కేంద్రాలు పూర్తిస్థాయిలోఆ దిగుగా అందుగులు వేయాలని తెలంగాణ పంచాయితీర్జా, మహిళా శిశునంక్షేమశాఖ మంత్రి సీతక్క గురువారం జరిగిన ఉన్న తొండ్రారుల సమీక్షానమావేశంలో ఆదేశాలిచ్చారు. రాజోయ్య రోజుల్లో అంగన్వేది సెంటర్లకు గ్రేడింగ్ ఇస్ట్రమెన్ మంచి

సాధించిన సంటర్లకు సిబ్బంది, అధికారులకు అవార్డులు ఇస్ట్రీమిని కూడా ప్రకటించారు. అలగే అంగస్తాసీ కెంపాల్స్ సరఫరాలుయే సరుకుల్లో నాణ్యతలోపేస్తే సాంబంధికార్డును భూక్షిష్టోల్స్ పెడతాయిని మంత్రి పొప్పరిం వారు. ఒక్క తెలంగాణనే కాదు అటు అంధ్రప్రదేశ్‌లోనూ అమాటుకోస్తే అనేక రాష్ట్రాల్లో పోషికాపార లోపాన్ని అధికించినచేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. అయినా భారతో ఈ కసమస్య ఎందరినో పట్టించిపోస్తున్నది. 2022ప్రపంచ అకలి సూచిలో 121 దేశాల్లో భారత 107వస్థానంలో ఉంది. ఈ పోషికాపార లోపంకారణానే ఆరోగ్యవరం ముఖ్యంగా మహిళలు, చిన్నారుల్లో అనేక సమస్యలు తల తుపుతున్నాయి. ఏదోలోపు పిల్లల్లో దాచాపుమప్పె శాశాస్త్రాన్ని ప్రాగ్ వయసుకు తగినవుతుకు పెరగడంలేదు. మరో పంచమిధిశాతం ఎత్తుకు తగినబరువు ఉండడంలేదు. ముష్టి మహిళలు ఎందుకాతం పిల్లల ఎలుగుబడల లోపాలను ఎమ్బోర్జుంచు మహిళలో జార్ఫ్ అసాం, మహారాష్ట్ర, గుజరాత్ తదిత రాష్ట్రాల్లో ఈపోషికాపార సమస్యలు అధికంగా ఉన్నాయి. ఎవరోంపే ప్రాంతముల్లో పోషానేళ్ళ బాలికలనుడి యాష్ట్రోవ్శలోపుకసన మహిళలో దాచాపు యాష్ట్రోవుడూతం రక్తఫోనసితో వ్యాధపడు తున్నారు. ఎనష్టోశాశాస్త్రికి ప్రాగ్ సాక్షోపోవకార్యతను ఎదుర్కొంచున్నట్లు అంతర్జాతీయ అధ్యయనాల వ్యాప్తిప్పం చేసున్నాయి. పోషికాపార లోపాన్ని అధిగమించే మహిళ ప్రజాపంచిణీ వ్యవస్థద్వారా పోవకలుకినసియా న్ని అందించే కార్యక్రమ కోససికాస్తోమిని ప్రధాని ప్రకారించిపోవారా. 2030నాటికే పిల్లల్లో తీవ్రమైన పోషికాపారానికి విధులంతించేందుకు మాడువేల కోట్ల రూపాయిలకుప్రాగ్ వ్యయంతో ప్రశ్నలేక పథకాన్ని ఒచించా ప్రభుత్వం తీసుకు వచ్చేందుకు నిర్దయం తీసుకుంది. మరికొన్ని రాష్ట్రాలు మాడా ఆ కోణలో ఆలోచించి పథకాలు ప్రవేశపడుతు న్నాయి. తెలంగాణ ప్రభుత్వం మెన్న ఉంది నుంచి విరువులు నుంచి నిరువేదులు ఇప్పటినే సన్మానియాన్ని అందించే కార్యక్రమానికి శ్రీకారం మట్టారు. ఈ పథకం రంపు సన్మానం ఎంతోసంతోషం ప్రక్కంచేస్తున్నది. గతంలో ప్రజాపంచిణీ వ్యవస్థ ద్వారావస్తున్న డౌడ్బియాస్ట్రి తెలుగు పదు, పదిరూ పాయలకు కిలో అముకునేవారంగా రాయిలకు ఇది ఒకవరంగా మారిపోయి కోట్లాది రూపాయిలు కొల్పుగొఱ్ఱారు. పథకాలు, ఉండ్రాలు అన్నిపురుషమంగా కొన్నా సంతృప్తి కల్పించేవిధంగా కన్సస్సున్నా ఆచరణకు వచ్చేసంరికి చాలావరకు కాగితాలకే పరిమితమవుతున్నాయి. వాస్తవంగా చూసినా గతదశ్శకాలంగా భారతో ఆపరాధాన్నాల దుత్తుత్తలకు కొరతలేదు. కిరార్ధాస్తాయిల్ నిగుబడులు మస్తున్నాయి. కశపస్తోత్రుల్లో కొత్త పథకాల సరించి ఆలోచించపోయినా ప్రస్తుతం ఉన్న పథకాలన పరించి పర్యుటకాను మరింత పటిష్టం చేసే ఓంతపరుకొనా లక్షాన్ని చేయకుంటాం.

మీ చేయకుండానే ఎంతో కొంత
కొందాలని ఎదురుచూసే వ్యక్తులు

వల్మీకీ

ఏ పని అయినా తరచూ
స్తుంటేనే ఒక అలవాటుగా
యుతుంది. ఆ అలవాటును
కొనసాగిస్తే మనసులో

ఎడ్వర్డ్

వ్రజావాకుడు

పెరుగుతున్న ధరలను నియంత్రించలేరా?

అ సలే ఈ మధ్యకాలంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ని అంటడంతో తీవ్ర ఇక్కణ్ణ పాలు అవునున్న పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాలపై గ్యాస్ సిలిండర్ ధర మొత్త, వడ్డన రూపంలో మరో గుడి బండను మోపెరు కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు. గ్యాస్ సిలిండర్ ధరను తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో ఏ 5 రూపాయలో, 10 రూపాయలో పెంచితే వర్షాలేదు. కానీ ఏకంగా 50 రూపాయలు పెంచడంతో 860 రూపాయలు వన్న గ్యాస్ సిలిండర్ ధర 910 రూపాయలు చేరుకోవడమే కాదు డోర్ డెచివర్టో 960 రూపాయలకు చేరుకోవడంతో ఒక్కసారిగా పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాల ప్రజల గుండల్లో గుణపాలు దిగినట్టుయింది. దీనితో దేశవ్యాప్తంగా కోట్లాది మంది గ్యాస్ కనెక్షన్ వన్న వారి తలపై పెనుఖారం వడనుంది. ఇదివరకు స్తుతం కేంద్రప్రభుత్వం వారు ఇలాగే గ్యాస్ సిలిండర్ ధరను పెంచి పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాల జీవితాలతో ఆటలాడుకున్న శైనం మనందరకీ తెలిసిన విషయమే. అయితే ఏ మాత్రం జాలి, దయ, కరుణ చూపించకుండా మరో మారు 50 రూపాయల మేర కేంద్రప్రభుత్వం వారు గ్యాస్ సిలిండర్ ధరను పెంచి పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాల వారిని కొంత మేర దెబ్బుతీశారు అనే మాట సత్యదూరం కాదు. దీనికి తోడు కేంద్రప్రభుత్వం వారు సిలిండర్ పై కేవలం రూ 44.62 మాత్రమే నిచ్చి ఉన్నాడీ ఇమండటం ఏ

బుగ్గన మధుసూదనరెడ్డి,

మాత్రం ఆమోదయోగ్యం కాదు. ఎందుకంటే కూలి పను లకు వెళ్లే కుటుంబాలు సైతం గ్రాస్సను వినియోగిస్తూ వంటిఱి తథారూ చేపలకుండిపు వేపుటణలో తథ ఇంకు

మధ్యతరగతి వర్గాల వారు అయితే మాడు పూటలూ తిండి తినాలటేనే బేంబీలు పడిపోయే దయనీయ స్థితి ఉత్సవ్స్నా మపుతున్నది అనే మాట సత్య దూరం కాకు ఏపైన్నా ఇప్పటికెయినా కేంద్రప్రభుత్వం వారు నిద్రాశాపాప్త నుండి మేల్కొని మానవతూ దృఢుథంతో ఆలోచించి పెరిగిన గ్యాస్ సిలిండర్ ధరను తక్కుమే యుద్ధప్రాతిపదికన తగించి పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాల వారికి కాస్తుండా వెనులు జాము కల్పించాల్సిన గురుతర జాగ్యత ముఖ్యమైకి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారిదే. ఎంతికంటే గరీబ్ హాటావో దేర్క బావో అనే నీటి సుమార్సికి కేంద్రప్రభుత్వం వారు కట్టుబడి, ఒక మెట్ట క్రిందకు దిగి వచ్చి పెంచిన గ్యాస్ సిలిండర్ ధరను తగించకపోతే మాత్రం పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి ప్రజల ఆర్థిక స్థితిగతులను అత్యంత బలవంతంగా, అజమా యిసితో నామ రూపొల్కుండా చేసిన ఫునకును కేంద్రప్రభుత్వం వారు తమ సొంతచేసేస్తోపచం తథ్యం. పెంచినగ్యాస్ సిలిండర్ ధరను తక్కుమే కేంద్రప్రభుత్వం వారు తగించి పేద, సామాన్య, మధ్యతరగతి వర్గాల ప్రజలనుతుడుకోవాలి. లేకపోతే వారి విలువైన జీవితాలు అధోగతి పాలే. ఒక వైపులొ నిత్యావసర మస్తవుల ధరలు అమసు తప్పడం మరోవైపు గ్యాస్ సిలిండర్ ధర తన విశ్వరూపం చూపడం వెరిసివారి ఎంతో అమాల్యమైన జీవితాలు ఇక నరకప్రాయ

గుండ్రా ప్రాంతం రావణ కాష్టం

ରୋ ଫ୍ରୁଟଲ୍ କୁନ୍ତମୁଣ୍ଡ ପରିପାଳନ ଦ୍ୱୀଗଂଗା ଶ୍ରାଵ
1 ମୁଣ୍ଡ ଖାପିପାରୁ. ମେଜାନ୍ତି ନିରୁଦ୍ଧ୍ୟଗୁଲୁ ଆ ସର୍ବିନ୍ଦ
ସାଧିଂଚାଲନି କୃଷି ଚେସୁଣ୍ଟାରୁ. ଈ କ୍ରମମଳ୍ ମୂଢିକ୍ଷ
କିମ୍ବା ମେନିନ ଶ୍ରାଵ ନେଟିଫିକେପନ ଅନେକ ଅବାନ୍ତରାଲରୁ
ଏମର୍ବ୍ରୀଂଟ୍ଯା ଗତ ଏତାଦି ମେଯନ୍ ପର୍ଦ୍ଦ ନିର୍ବହିଂଚଦଂ
ଜିରିଗିନି. ପ୍ରିମୀମ୍ ନମ୍ବି ମେଯନ୍ ସେଲକ୍ଷନ୍ସଲ୍ ସାମାଜିକ

విలువల్

ಲಾಭಂ ಜರಗಲೇದು. ಜೀವ್ 29 ಪ್ರಭಾವಂ ಚಿವರಕು ಮೆಯನ್ನಿನ ನುಂಚಿ ತುದಿ ಫಲಿತಾಲಪೈ ಕೂಡಾ ಪಡಿಂದಿ. ಇತ್ತುದ್ದ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಧಾಲ ವಾರ್ಗಾ ಸೆಲಕ್ಟನ್ಸ್ ತಗಿಬೋಯಾಯಾ. ಒಪ್ಪೆನ್ ಅವ್ಯಾರ್ಥಲು ಎಕ್ಕುವ ಅವಕಾಶಲು ವೀರ್ಯಾಡಾಯಾ. ಟಾಪ್ 100ಲ್ಲಿ ಏಸ್‌ ಎಸ್‌ ಸೆಲಕ್ಟನ್ಸ್ ವೇಳೆ ಮೀಡ ಲೆಕ್ಕಪೆಟ್ಟವು. ಬೀಸೀಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಅಂತರ್ಗತ ಗಾ ಲೆರ್. ನಾನ್‌ಲೋಕರ್ ಹಾರಿಸಿ ಅವಕಾಶಲು ಪೆರಿಗಾಯಾ. ಇಂತಹ ಪ್ರಭಾವಾನ್ನಿ ಮಾನಿಸ ಜೀವ್ 29 ಪೈ ಅಂತ ಪ್ರಭರ್ಯಂ, ಇಂತಹ ಕೊರ್ಪಲ್ಲೋ ಪರ್ಕರುಕಾರ್ಪೋವರದಂ ವಿಸ್ತೃಯಂತಿಗಿಸ್ತಂದಿ. ಪಟ್ಟಾ ಏ ಕ್ರಾಸ್‌ನಾಲ್ ಗ್ರಾಜ್‌ಎಂಬ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತಿಂತೆ ಕ್ರಾಸ್‌ನಾಲ್ ಶೈಲಿ

A photograph of a classroom interior. Several students, all wearing red t-shirts, are seated at wooden desks, focused on writing in their notebooks. The room has rows of desks and chairs, and the lighting is bright, typical of an indoor school environment.

సమయంలోనే 21వేలమంది విద్యార్థుల పెట్టు ఎలా దిద్దారు అనేడి కూడా ప్రశ్నార్థకంగా మారింది. మరొపైపు కొదదరు పక్షపత్రికను ఉన్న విద్యార్థులకు ఒచ్చేరకమైన మార్పులు రావడం, కొన్ని ఎగుమ్మె సెంటర్లోనే అత్యధిక మార్పులు రావడం వంటి సంఘటన పలవ అనుమతాలకు దారితీయడం జరుగుతుంది. వాస్తవ ఫలితాలను చూస్తే అదే కనబడుతుంది. నామమాత్రం రాసిన సగటు ఇంణిష్ట్ మీడియం అభ్యర్థికి వచ్చిన మార్పుల కన్నా ఎంతో ప్రైవేట్ కార్పొరేషన్ రాసిన తెలుగుమీడియం అవ్యార్థులకు రాకపోవడం విస్మయం కలిగిస్తుంది. అంతేకార్పండా ఉర్దూమీడియంలో రాసిన 13మంది విద్యార్థుల్లో దాదాపు 6 నుంచి 7గురు విద్యార్థులకు సర్కీస్ వచ్చే అవకాశాలు కనబడుతున్నాయి. అసలు కొన్ని సంస్కృతుల లో తెలుగు మీడియంలో మెళ్లిరియల్ లభించడమేగగసంగా మారింది. ముఖ్యంగా స్టోన్స్ అండ్ ప్రొఫ్యూలజ్స్, గంప్రోన్స్), పర్యావరణంలో సరైన మెటీరియల్ తెలుగులో ఇప్పటికే లేదు. అలాంటిది ఉర్దూమీడియం వాళ్ళకు ఎలాచించిచిది? యూపిఎస్సి సివిల్ సర్కీస్ మెయిన్స్లో 50శతం మార్పులు దాటడమే కష్టం. అలాంటిది జీఎపీవెస్సి మూల్యాంకనంలో 60 శతం మార్పులు దాటడం లోపథూలుపైన మూల్యాంకనానికి నిదర్శనం. మెయిన్స్ పరీక్ష అనేది అభ్యర్థుల జీవితాలను తీర్చిదిద్దే. అలాంటిది ఇష్టార్టిం జరిగిన మూల్యాంకనం పల్ల మెజార్ట్ అభ్యర్థులు నష్టపోయారు. ముఖ్యంగా తెలుగు మీడియం వాళ్ళకు తీపుసప్తం జరిగింది. భవిష్యత్తులో తెలుగులో గ్రూప్ 1 రాయాలంబి భయపడుతున్నారు. కొన్ని ప్రస్తుతం విద్యార్థులకు స్యాయం చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనాంటంది. ఎండుకంబే ఒక 12 సంవత్సరాల తర్వాత గ్రూప్ 1 నోటిఫికేషన్ పడింది. నుంచి పొస్టులతో వేసిన ఈ నోటిఫికేషన్లో ఉదారమైన మార్పులలో నాయ్యత లేని విద్యార్థులకు సర్కీస్ అప్పచెపేతే తీవ్ర నష్టం జరుగుతుంది. గ్రూప్ 1 మంటి పరీక్షకు విలువ తగ్గిపోతుంది. ప్రభుత్వం ఇప్పటికేనా కష్ట తెలిచి నిరుద్యోగుల పట్టాన నిలబడాలి. మంచి ప్రమాణాలతో మూల్యాంకన వ్యవస్థలో మార్పులు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ●

